

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vételnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félvévre 5 kor., negyedévre 2 k, 50 f
Egyes szám ára 10 fillár.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Táviratok.

Budapest, február 18.

Hivatalos jelentés.

Az olasz hadszíntér.

Az Isonzó arcvonalon általában, de különösen a Plavánál a tüzérségi harcok meglehetősen élénkek voltak. Egyik repülőrajunk Lombardiában gyártelepek ellen támadást intézett. Két repülő jármű ez alkalommal felderítés céljából Milanóig hatolt elő. Egy másik repülőrajunk a Garda tó melletti Gesenzano kikötő telepeit és az ottani olasz repülő állomást támadta meg. Mindkét vállalkozás alkalmával az egyes tárgyakon számos találatot figyeltünk meg. Az ellenség heves tüzérségi tüzelése dacára összes repülő járművek épységben tértek vissza.

(Miniszt. sajtóoszt.)

Berlin, február 22.

Hivatalos jelentés.

Nyugati hadszíntér.

A ködös napok után tegnap a kitisztult időjárás az arcvonal több pontján élénk tüzérségi tevékenységet tett lehetségessé. Igy a labasséi csatorna és Arras között, ahol Soucheztól keletre hatásos tüzelésünk után a franciák állásától nyolcszáz métert rohammal elfoglaltunk és két tisztet s háromszáztizenkilenc főnyi legénységet elfogtunk. A Somme és az Oise között az Aisne fronton és Champagne több pontján is nagyban fokozódott a harci tevékenység élénksége. Tahuretől északnyugatra a franciák kézi gránát támadása meggyűsült, végül a Maas mindkét oldalán levő magaslaton Düntől felfelé tüzérségi harc indult meg, amely több helyen jelentékeny erejűvé fejlődött és a legutolsó éjszaka sem szünetelt. A mindkét fél részéről felszállt repülőök közt számos légi ütközetre került a sor. Különösen az ellenséges arcvonal mögött. Egy másik léghajó ma éjjel Revigninál áldozatul esett az ellenség tüzelésének.

(Miniszt. sajtóoszt.)

Mult és jövő.

Minden város jelentősége abban a mértékben emelkedik az állam szempontjából amilyen mértékben az állam gazdasági életére gyakorolt befolyását érvényesíteni képes. Ha a város fejlődésre képtelen, ha a mai modern életviszonyok között sem tud magának megfelelő gazdasági pozíciót biztosítani, akkor az állam közgazdasági életére gyakorolt befolyása is minimális.

A város épen ezért a közgazdaságnak egy magára hozott eleme marad, amely hathatós külső segítség nélkül évszázadokig és kizűködhetik gazdasági bajainak Scyllai és Charibidei között, amíg egy szerencsés konjunktura valami kedvező lökést adhat fejlődésének. Vagy a míg a küzdelem megtöri erejét és évszázadokra lehetetlenné teszi modern beilleszkedést a modern életviszonyokra.

A városok határozzák meg az ország jellegét. Bennük kapott lábra és fejlődött ki első ízben ősidők óta a nyugati kultúra. Ők voltak mindig hazánkban a műveltség forrásai, a magyarság mentővárai, az iparnak és a kereskedelemnek, a nemzet gazdagodásának és az értékek emelkedésének első tényezői. A fejlődés utáni vágy itt ver tanyát a kultúra keletkezésével és innen röppen a falusi közületekre szerteszét. Aki tehát az országot műveltette és gazdaggá akarja varázsolni, annak ebben a munkában a városok fejlesztését kell egyik legfontosabb segédeszközének tekintenie.

Annak nem lehet elég, ha a városok kizűködésének csöndes szemlélője marad. Annak bele kell a városokat vetnie a gazdasági haladás forgatagába, ahonnan azok az egész ország gyarapítására fognak összegyűjtött gazdasági energiájukkal kikerülni.

Ezért üdvözöljük a legnagyobb lelkesedéssel a kormány minden olyan törekvését, amely a városok intenzív fejlesztésére irányul. És ezért kell megdöbbenéssel végigtekintenünk a lefolyt krízisek által teremtett gazdasági helyzetre, amely a városok nagy részének fejlődését a szó legszorosabb értelmében megakasztotta, amely a közel jövő fejlődési lehetőségére végtelenül sűrű kilátásokat nyújtana, ha a kir. kormány a maga hathatós támogatásával a városoknak segítségükre nem siet.

A Duna mellett fekvő városok valaha az egész dévidék kereskedelmi központja volt, amire fekvése az akkori közlekedési viszonyok között predestinálta. A kereskedelem terén fényes multtal dicsekedhetik, mert különösen a Ferencz-csatornának 1802 ben történt megnyitása óta a Bácska, a Bánát, Tolna és Baranya megye istenáldotta vidékeinek áru és termés forgalma ide vette útját, ahonnan azokat a Dunán külföldre szállították.

Ma már annak a régi kereskedelmi forgalomnak a nyoma is alig átszik, mert Baja városát a vízi út közelsége tette annak idején kereskedelmi gócponttá. A mezőgazdasági termények kivitelének Baja volt a kiindulópontja vagy legalább átmenő állomása. A mult század derekán évenként körülbelül egy millió pozsonyi mérő gabonát szállítottak innen Budapestre s onnan külföldre; néha 50 hajó és számos dereglye állott egyidőbe a Sugovicában. Ma pedig Baja város főutcáján, a legforgalmasabb helyeken is üresen állanak hónapokon keresztül üzemhelyiségek. Nincs forgalom, nincs ipar. Természetellenesen gyors és nagy arányú az a visszaesés, amely azt a várost a gazdasági élet alig számbavehető sulytalan tényezőjévé tette.

1882 ben megnyílt a Budapest—szabadkai vasuti forgalom, mely a következő esztendőben Ujvidékig hosszabodott. Mihelyt Szeged Zomborral Szabadkán át már 1869 ben, Eszékkel a gombosi gőzkomp segítségével pedig már 1870 ben össze volt kötve s az ujvidéki vonalat meghosszabbították Zimonyig, majd Belgrádon át Konstantinápolyig, ez a hálózat absorbeálta legnagyobb részét annak a forgalomnak, melynek sulypontja azelőtt Baján volt. Hiába kötötték Baját Szabadkával össze 1885 ben, Zomborral tíz évvel később, ezeknek a szárnyvonalaknak már nem volt semmi gazdasági jelentőségük és hatásuk a régi vízutéhoz képest.

Baja kereskedelmét ugyanaz a vasut devalválta a mai állapotra, amely az ország minden vidékére áldást és hőséget árasztott. Ugyanaz a vasut, amelynek további fejlesztését, a Baja-báttaszéki áthidalás létesítését e város évcken át sürgette, míg végre megvalósult. Ugyanaz a vasut, amelynek csak egy további lépést kell tennie, hogy ez a város újból visszanyerje régi jelentőségét a kereskedelem és ipar terén, hogy újra bőséget hozzon erre a gazdaságilag agyongyötört városra, amely csak a Baja-Báttaszéki vasuti áthidalás létesítése óta kezd egy kicsit szabadabban lélegzeni.

A szomszédos helyi érdekű vasuti hálózat kiépítése, a Nagyvárad fiumei fővonal és a Duna közelsége most már mulhatlanul szükségessé teszik, hogy a vasuti és a hajó forgalom közötti közvetlen átrakodás lehetővé váljék.

Megvagyunk győződve arról, hogy attól a pillanattól kezdve, amikor a közvetlen átrakodás kérdése a Baja-báttaszéki vonallal összefüggően, a fűmivelésügyi m. kir. minister ur által 350.000 korona költséggel kiépített mintegy 10 km. hosszú rakodóparton megoldásra jut, és esetleg egy sugovioi kikötőben még folytatást is nyer, az a város ismét belekerül a dévidék kereskedelmi forgalmának középpontjába s az ország gazdaságában fölveszi

ugyanazt a jelentőségét, amely egykor a régi világban sajátja volt.

Hogy azonban az lehetséges legyen, az ország forgalmi politikájában az utolsó évtizedekig megcsontosodott azt az elvet, amely a vasutat a régi ut versenytársának fogta fel, — legalább részben ki kellene küszöböljünk.

Pénzüntézet közgyűlések.

Három helyi pénzüntézet tartott vasárnap délelőtt közgyűlést és a háboru dacára mindenütt a részvényesek nagy érdeklődése volt észlelhető. A közgyűlések lefolyását a következőkben ismertetjük:

Folyó hó 20-án délelőtt fél 10 órakor tartotta a Bajavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság nagy érdeklődés mellett tizenegyedik évi rendes közgyűlést. Szondi Ertl József elnöki megnyitójá után Markovits Ede az intézet igazgatója ismertette az igazgatóság, felügyelő bizottság és a nagy körültekintéssel szerkesztett mérleget, hangsúlyozza, hogy a már évek óta fizetett 30 korona (7 $\frac{1}{2}$ %) osztalék mellett az igazgatóság 32000 koronát javasol az alapokhoz csatolni. Saját jutalékukból pedig 2374-93 koronával egy hadijótékonyági alapot is létesít. Örömmel konstatáljuk, hogy ezen intézet a részvényeseinek és polgárainak nagy bizalmát élvezti, amit 4 milliót túlhaladott betétállománya bizonyít legfényesebben. A kitűnő sáfárkodásnak pedig legszebb tanúsága, hogy üzletfelei érdekeinek istápolása mellett, részvényeseinek érdekeit szolgálja azáltal, hogy a lefolyt rövid idő alatt 1200000 korona alaptőkéjét csaknem felével megnövelte, úgyhogy circa 1800000 korona saját tőkével rendelkezvén, városunk, megyénk, de hazánk első vidéki pénzüntézetei között méltó helyet biztosított magának. Krausz Jakab, dr. Kelemen József részvényesek felszólalása után Gyarmati Emil köszönetet mond az igazgatóságnak a háborus év dacára elért szép eredményért, ezután az igazgatóság előterjesztése és javaslata az egész vonalon elfogadtatott és igazgatósági tagokul Pollák Lajos, Erdélyi Gyula és Markovits Ede részvényesek egyhangulag megválasztottak. Ezután Kollár Ágoston igazgatósági tag ismertette az alapszabály módosításokat, amelyeket a közgyűlés elfogadott, mire az ülés az elnök elítélésével végetért.

*

A Bajai Kölcsönös Segélyző Egylet vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését. Nánay Lajos elnök a közgyűlést megnyitó beszédében megilletődéssel jelentette be Erdős Jakab polg. isk. igazgatónak, az évtizedeken keresztül volt felügyelő bizottsági tagnak elhalálózását. Helyébe a folyó évre Fischer Pál hivatott be. A közgyűlés azután az előterjesztett jelentést és mérleget elfogadta és a szokásos felmentvényt megadta. A kilépő igazgatósági tagok dr. Kiss Péter, Király Béla, Nyiraty István, Schön Géza, Somogyi Gyula, és Wunderlich József újból egyhangulag megválasztottak. A módosított nyugdíjzabályzatot dr. Lemberger Ármán ügyész olvasta fel s azt elfogadták. Indítvány be nem érkezvén, elnök a közgyűlést berekesztette. Az intézet az 1910. évben alakult társulatnak üzletrészenként 383 koronát fizet ki.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta a Bajai Kereskedelmi és Iparbank rendes évi közgyűlését Weidinger Dezső elnöklésével. Löwinger Jenő igazgató terjesztette elő az igazgatóság és felügyelő bizottságnak évi jelentését, a zárszámadást és a múlt évi nyereségyelosztása iránti javaslatot, amiket a közgyűlés elfogadott. Dr. Fehér János és dr. Bernhart János kilépő igazgatósági tagok újból megválasztottak és dr. Rajk Aladár volt igazgatósági tag helyébe Müller József részvényes indítványára a részvényesek óhajának megfelelőleg Lemberger Rezső felügyelő bizottsági tag lett megválasztva. Helyébe Milkó Mátyás felügyelő bizottsági póttag lépett be a bizottságba. Ezután elnök az ülést berekesztette. Az intézet részvényenként 45 korona osztalékot ad az idén.

HIREK.

Színészet Baján.

A színügyi bizottság, miként már jelentettük, az elmúlt héten Szabados László szinigazgató részére a játsszási engedélyt 12 előadásra megadni javasolta, elleuben Miklóssy Gábor szinigazgatót kérelmével elutasította.

A bizottság ezzel a határozatával nem kívánta kifejezésre jutni azt a nézetet, mintha Szabados társulata praevalessebb volna, mint a Miklóssy é. A bizottság határozata hozatalánál csupán azon szempont volt irányadó — és az a nézet alakult ki — hogy a színészetre ezidőszert nehezedő súlyos viszonyok mellett, amelyek nagy idegenforgalommal bíró városoknál is praedominálnak, annál inkább nálunk, ahol idegenforgalom nincsen, egyáltalán nem ajánlatos hosszabb időre terjedő concessziót engedélyezni, mint amilyent Miklóssy igazgató kívánt a társulata részére, mivel a város lakossága, illetve színházlátogató közönsége hosszabb időre egy szinistársulat existenciáját nem garantálhatja, és ezért Miklóssy igazgatót nagyobb károsodástól megóvni kívánta.

Szabados igazgató ellenben csupán 12 előadásra kért játsszási engedélyt, vagyis művészetét 12 előadásra kívánta szorítani, úgy miként ezt ezidőszert másutt is teszi, tehát oly rövid időre, amelynek engedélyezésétől már a humanizmus szempontjából sem térhetett ki a bizottság.

Úgy értesülünk, hogy Szabados igazgató néhány évvel ezelőtt Bácsalmáson is tartott szinieleadásokat a bácsalmásiak meglegedésére. Ez a körülmény azonban nem zárja ki, hogy a bajaiak is ne lehessenek meglegedve Szabados szinistársulatával, amely a kibocsátott színházi jelentés szerint működését március hó 8-án fogja megkezdeni a „Jó éjt Muki” c. 3 felvonásos boházattal. Műsoron van Lyon Lea dráma, Ciklamen szinjáték, Táncozó szinmű, Timár Liza szinmű, Kisasszony férje Drégely pályanyertes vigjátéka. Vörös ördögök szinjáték, Grün Lili boházot, Lengyel vér, Vagy ő vagy senki, Tündérlaki lányok, Zsuzsi kisasszony, Mozitündér stb. A bérletre az előjegyzések serényen folynak és értesülünk szerint azok legközelebb már be is fejeztetnek.

—

— **Névnappmegváltás.** Tury Mátyás kir. tanácsos 20 koronát adományozott névnapi megváltás címen a bajai hadiárva alapja javára.

— **Kulturmérnökség kiküldése.** A nagy eszözések következtében a város határában, különösen a csávolyi, szentistváni, és vaskuti határok közelségében annyi talajvíz gyűlt össze, hogy a városi hatóság a talajvíz okozta bajok elhárítására a kulturmérnöki hivatalt a szükséges intézkedések megtétele végett megkeresni szükségesnek találta. A kulturmérnöki hivatal, mint értesülünk, ma értesítette a városi hatóságot, hogy a megkeresés folytán Lukács István kir. főmérnököt küldi ki a helyszíni szemle megtartása és a szükséges intézkedések megállapítása végett, aki f. hó 24-én reggel 8 órakor a polgármesteri hivatalban lesz és onnan fog a helyszínére indulni.

— **Rendes közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága, értesülésünk szerint, f. hó 28-án délután 3 órakor rendes közgyűlést fog tartani dr. Purgly Sándor főispán elnöklésével. Ugyanaznap délelőtt tartja a közigazgatási bizottság e hávi rendes ülését.

— **Jóteköny adomány.** A bajai tpénztár 250 koronát adományozott a hadbavonultak családtagjai segélyezésére.

— **Kitüntetés.** A király Mándel József m. kir. államvasuti főmérnöknek a szegedi üzletvezetőségénel, a hadiforgalom terén tett kitűnő szolgálata elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta. A kitüntetett főmérnököt Bajáról, ahol a baja bátaszéki hid építésekor hosszabb ideig működött és ahol később házasságot kötött, kitüntetése alkalmából számosan üdvözölték.

— **Népies előadások.** Folyó hó 20-án, vasárnap délután négy helyen volt népies előadás. A józsefvárosi iskolában Torossy Oliva tanítónő beszélt a háborus takarékoságról, a homokvárosi iskolában Szélig Ferenc tanító a háboru szinterét ismertette, a kiscsávolyi iskolában Bernhart János dr. ny. tiszti főorvos tartott előadást a háboru közegészségügyi tanulságairól, a szentjánosi iskolában pedig Novák Ferenc tanító beszélt a háborus technika eszközeiről. Az érdekes, tanulságos, gondosan összeállított előadások mind a négy helyen nagyon tetszettek a nagy számban összegyűlt közönségnek. Az előadásokon kívül mind a négy helyen énekek és szavlatok is voltak. Két helyen a tanítóképző kiváló énekkara is két énekkel kedveskedett a közönségnek. Folyó hó 27-én, vasárnap lesznek az utolsó ismeretterjesztő népies előadások. Négy iskolában lesz ismét előadás és pedig a józsefvárosi iskolában Lázár Jánosné tanítónő fog előadást tartani rokkantjainkról, a homokvárosi iskolában Szathmáryné tanítónő tanulságos képeket fog feltüntetni a háboruból, a kiscsávolyi iskolában Werner Adolf dr. főgim. igazgató fog beszélni hadiárvaikról és a szentjánosi iskolában Bokán György hitoktató tart előadást a háboru tanulságairól. Mind a négy helyen ének és szavlatok is lesznek. Az előadások kezdete fél 4 órakor. Belépődij nincs.

— **Az állami nyugdíjasok hadisegélye.** Az állami nyugdíjasok és özvegyek részére a kormány által engedélyezett egyszersmindenkorra szóló hadisegély kiutalása megkezdődött. A kiutalást az Országos Hadisegélyző Bizottság megbízásából az Általános Tisztviselő-Egyesület végzi. A kiutalás munkája serényen folyik, hogy a kormány intenciója szerint február végére elkészüljön. A kiutalt segélyeket a Posta-takarékpénztár útján juttatja el az érdekeltekhez. A segélyvel a nyugdíjasok nyomasztó helyzete némileg enyhülni fog.

— A bajai Állatvédő Egyesület f. hó 27-én — vasárnap — d. e. 11 órakor tartja választmányi és utána rendes évi közgyűlését a Városháza kis termében, melyre a tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— A hadiszükségletre alkalmas lovak igénybevételének elhalasztása. Nem csak a gazdaközönség körében, hanem az ipar vállalatok részéről is gyakran halhatók panaszok az iga hiány miatt, amely akár hányszor az üzem fenntartását is megakasztja. Erre való tekintettel a hadügyminisztérium utasította az illetékes katonai szolgálatokat, hogy indokolt esetekben az igénybevétel alól felmentést adjanak. A katonai hatóságok most küldik szét a közigazgatási hatóságokhoz az erre vonatkozó értesítéseket.

— Aki Pestre megy, vigyen magával kenyereket. Budapest közlekedési osztálya úgy határozott, hogy a budapesti családokhoz érkező vendégek részére nem adnak ki kenyér jegyet.

— Cukorrépa-mag behozatala Németországból. A német birodalmi kormánytól legutóbb létrejött megállapodáshoz képest a cukorrépa magnak vetési célból Magyarországra való behozatalához a német kormány kiviteli engedélyre szükséges, melynek kieszközléséhez a m. kir. földművelésügyi minisztérium közbenjárása szükséges. A kérelmek véleményezése s a szükséglet igazolása az illetékes kereskedelmi és iparkamarára van bízva, akik tehát Németországból cukorrépa-vetőmagot kívánnak behozni, a kamarához kell fordulniok.

— A „Ratin“ bakteriológiai laboratórium részvénytársaság patkányokat és egereket ölő betegség specifikus előidőzőjét tényszeríti. E praeparátum, melyet Magyarország a »Ratin« vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. »Ratin« elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlanul vonza és még a legbősegebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik ragcsáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a »Ratin« nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a »Ratin«. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmosok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Hirdetmény

F. évi március hó 2-ikán reggel 9 órakor órakor a bajai cs. és kir. élelmezési raktárnál (Bezerédi Pál utca, gubóraktár) körülbelül 164 métermázsa üres, tüzelésre még alkalmas tengeri csutka, továbbá romlott körülbelül 500 métermázsa szőna és 600 métermázsa szalma és körülb. 20 mfm. szalma virág elárvereztetik.

A legtöbbet ígérő tartozik a vételárát azonnal letenni és a megvettét 48 óra alatt lehetőleg elszállítani.

Az árverőlék tartoznak ajánlataik biztosításul megfelelő bánatpénzt letenni.

Baja, 1916. február 19-én.

Cs. és kir. élelmezési raktár.

56/eln. 1916. s.ám.

Hirdetmény.

A Honvédelmi Miniszter ur 2192/eln. 1916. számú rendelete folytán közhírré teszem, hogy a lóosztályozások alkalmával a lovak értéke a becslések által a tényleges piaci árak figyelembe vétele mellett lesz a becslések legiőbb tudása és ismerete alapján megállapítandó.

Baja, 1916. évi február hó 17. én.

Vojntos, polgármester.

2441/kig. 1916 szám

Ujabb felhívás az adózó közönséghez.

Ismételve felhívom mindazok, kik az 1916. évi III. ad. oszt. ker. adóra vonatkozó vallomáskukat a már közzé tett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomáskukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapítani.

Kelt Baja, 1916. évi február hó 9. én.

Polgármester helyett

Welsz Nándor
tanácsnok.

Bajai Takarékpénztár

alapított 1847-ben.

ÉRTESETÉS.

A Bajai Takarékpénztárnál jegyzett III. kibocsátású hadik. kötvények megérkeztek, miért is a tisztelt kötvénytulajdonosok felkéretnek, hogy jegyzett kötvényeiket a kapott elismerényeik visszaadása ellenében pénztárunknál mielőbb átvenni sziveskedjenek.

A Bajai Takarékpénztár
igazgatósága.

Eladó birtok

Dióviszlón (Baranya) 20 magyar hold jó minőségű szántó és rét, 10 hold legelő és erdő illetőséggel, zsindeyes jó karban lévő 1400[□] öl területen épült házzal 32 koronáért eladó. Bővebbet

Dr. Fejes János ügyvédnél,
Sikiós (Barany).

Azonnal eladó

Czifrusz Ferencz utcában egy modernül berendezett lakóház jutányos feltételek mellett.

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Óriási

bajok vannak most a bádogdobozok körül a nagy bádoghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemmárv fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságu bádogdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásánál legyen szives csak az óriási

Fedák

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

Cipőkrém

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyármányokot felülmulja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyers anyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres

árban kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszerezni és így háboru előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

VADÁSZ ZSIGMOND

vegyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-u. 20.

= Egyelőre 10% = február 1-étől

az áremelés, mert az összes zsiradék, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új detrilárak Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszer-tárban és drogériában a következők:

LYSOEORM eredeti zöld üvegekben:

100 gr. 250 gr. 500 gr. 1000 gr.

Kor. 1.— 2.— 3.50 5.50

Lyoform-szappan elegáns

dobozokban darabonként K 1.60

Fodormenta-Lyoform száj-

víz üvegenként — — K 1.60

Lyoform-készítményeket csakis

eredeti csomagolásban az ismert

védjeggyel vásároljon!

KELETI és MURÁNYI

vegyészeti gyár Ujpest.

Számtalanszor bevált

WATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
Savanyúvíz

A dögő égetése

húgyhomoknál és
hólyaghurutnál,
mint a húgyveszét
megelőző szer.

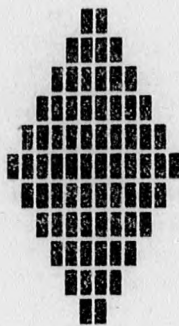

A világháboru minden mozzanatáról
a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben
térkép magyarázatokkal értesíti olvasóit

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: egy hónapra
2 80 k., negyedévre 8 k., fél évre
16 k., egész évre 32 k. Megrendelő cím:
AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNY-
NYEBBEN
EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSZEGÉNYSEG SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESBEN

Alapítva
1846.

KOLLÁR A. BAJA

Alapítva
1846.

Könyv-, zenemű-,
papír-, író- és rajz-
szerkereskedése.
Könyvnyomda.
Könyvkötészet.
Ügyvédi és közigaz-
gatási nyomtatvá-
nyok raktára. A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.

Telefon

187.

Báró Eötvös József-utca 5. sz.

Telefon

187.